11.3.2026

LAUSUNTOPYYNTÖ (VNS 11/2025 vp)

Neova Oy kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan talousvaliokunnalle valtioneuvoston selonteosta pitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaksi (VNS 11/2025 vp). Pidämme perusteltuna, että pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma perustuu vaihtoehtoisiin skenaarioihin eikä lukitse yksittäisiä politiikkatoimia. Tämä vastaa ilmastopolitiikan todellista luonnetta tilanteessa, jossa teknologinen kehitys, markkinat ja kansainvälinen toimintaympäristö ovat nopeassa muutoksessa.

Selonteossa kuvatut kehityspolut osoittavat, että ilmastotavoitteiden saavuttaminen on vahvasti sidoksissa investointien ajoitukseen, teknologioiden kehittymiseen ja markkinaohjauksen toimivuuteen. Tämä korostaa ennakoitavan ja pitkäjänteisen sääntely-ympäristön merkitystä. Siirtymä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa edellyttää ratkaisujen vaiheistamista ja eron tunnistamista pitkän aikavälin tavoitetilan ja siirtymävaiheen käytännön realiteettien välillä. Energiajärjestelmän toimintavarmuus, säädettävyys ja alueellinen toteutuskelpoisuus ovat keskeisiä myös siirtymäkaudella. Kotimaisen tuotantokapasiteetin merkitys huoltovarmuudelle säilyy, mukaan lukien varautuminen poikkeusoloihin ja markkinahäiriöihin.

Selonteossa esiin nostetut tekniset hiilinielut, biogeenisen hiilidioksidin talteenotto ja maankäyttösektorin nielujen vahvistamistoimet, kuten turvepohjaisten maiden vettäminen, muodostavat tärkeän kokonaisuuden ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Näihin liittyy merkittäviä mahdollisuuksia uusille investoinneille, teollisille arvoketjuille ja vähähiilisen liiketoiminnan kehittämiselle Suomessa. Maankäyttösektorin hiilensidontahankekehityksen näkökulmasta korostuu ennakoitavan ja pitkäjänteisen sääntely-ympäristön merkitys. Ratkaisujen toteutuminen edellyttää johdonmukaista politiikkakehikkoa, riittävää aikajännettä ja toimivia markkinaehtoisia kannusteita.

Neova korostaa lisäksi, että maankäyttösektorin ilmastopolitiikassa ja LULUCF-sektorin päästölaskennassa on kiinnitettävä erityistä huomiota käytettävän datan laatuun ja luotettavuuteen. Päästö- ja nieluarvioihin liittyvät epävarmuudet vaikuttavat suoraan politiikkatoimien kustannustehokkuuteen, ennakoitavuuteen ja hyväksyttävyyteen. Talousvaliokunnan arviointityön kannalta on olennaista, että ohjaus perustuu mahdollisimman ajantasaiseen ja vertailukelpoiseen tietopohjaan.

Neova katsoo, että ilmastopolitiikan toimeenpanossa teknologianeutraalius ja kustannustehokkuus ovat keskeisiä periaatteita. Ohjauksen tulee huomioida Suomen erityispiirteet ja mahdollistaa ratkaisut, jotka eivät heikennä kotimaista tuotantoa, lisää riippuvuutta tuonnista tai johda hiilivuotoon ilman globaalia ilmastohyötyä.
Neova pitää tärkeänä, että talousvaliokunta arvioi pitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaa erityisesti sen perusteella, miten se tukee investointeja Suomeen, teollisuuden uudistumista sekä huoltovarmuuden ja energiaomavaraisuuden turvaamista siirtymäkaudella.

Neova Oy:n puolesta,

Janina Mackiewicz
Yhteiskuntasuhde- ja viestintäjohtaja
janina.mackiewicz@neova-group.com